

ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 108:e verksamhetsår

Årsbok 2018

publikation nr 276

Förbundets 108:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	1
Allmän översikt	2
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	5
Organisationen	6
Nils Westermarcks minnesfond	7
Förbundets representanter	8
Årsmötet	9
Släktgårdsvimplar och -diplom	11
Förlaget	12
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	13
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	17
Energi	19
Trädgård	21
IDNET	22
Projekt	23
Utbildning	27
Information och publikationer	30
Bokföringssällskapet	32
BOKSLUT	34
Revisionsberättelse	40
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	41

Pärmbild: Rödbeta
(Pixabay.com)

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) skall fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Svenska lantbrukssällskapens förbund är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

Under år 2018, som var SLF:s 108 verksamhetsår, jobbade förbundet på basis av ett resultatavtal som görs upp med jord- och skogsbruksministeriet. Enligt det definierades tre tyngdpunktsområden: a) skapa konkurrenskraft i affärsverksamheten i livsmedelskedjan, b) hållbar användning av förnybara naturresurser samt c) människors, djurs och växters hälsa och välbefinnande. Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) publikationer och information. Dessutom finns ungdomsverksamhet inom ramen för 4H.

Verksamhetsåret 2018 går till historien som ett mycket händelserikt år för SLF. På förbundet förverkligades många personalbyten och nyrekryteringar. Kim Nordling som på ett förtjänstfullt sätt lett SLF sedan 2003 gick i pension. Även kanslisekreterare Mariella Hellberg gick vid slutet av året i pension. Utvecklingschefen för trädgårdsproduktion flyttade under året till andra arbetsuppgifter.

Under året gjordes också många nyrekryteringar. Inalles rekryterades 4 nya personer på heltid eller deltid. Samtidigt övertog SLF från 1 september verksamheten inom Svensk Byaservice, samarbetsforumet för byautveckling, samt IDNET, det finlandssvenska landsbygdsutvecklingsnätverket. Värdskapet för Byaservice, som grundades

1994, fanns tidigare hos Svenska folkskolans vänner (SFV). Landsbygds- och byautvecklingen har två anställda, som i samband med flytten övergick till SLF:s personalstyrka med stationering i Vasa i samma kontorsutrymmen som Österbottens Svenska Lantbrukssällskap.

Kim Nordling gick i pension 31.8.2018.

Under året kom det alltså 6 nya personer till SLF, till nya uppgifter kom ytterligare undertecknad som påbörjade det nya vd jobbet under 2018. SLF personalstyrka var i slutet av året 9 personer.

Under slutet av 2018 förhandlade man med ProAgria att SLF skulle ta över ansvaret för hela landets utveckling och koordinering av trädgårdsrådgivningen. Dessa förhandlingar nådde man resultat

med och samtidigt tecknade SLF även ett samarbetsavtal med Ålands hushållningssällskap om att trädgårdsrådgivaren deltar i utvecklingen av den landsomfattande trädgårdsrådgivningen. På detta sätt får man in mycket god praktisk erfarenhet kring rådgivningsarbetet samt även ett brett kontaktnät till Norden och Europa. Målet är att skapa ett team med god teoretisk och praktisk erfarenhet av rådgivning.

Det är mera en regel än ett undantag att statsrådets budgetförslag innebär nedskärning av organisationens statsbidrag och att riksdagen sedan korrigerar saken genom att bevilja tillägg i den slutliga statsbudgeten. Så även gällande statsbidraget för år 2018 och 2019. Förbundet jobbar i samarbete med finska broderorganisationen för att minimera nedsättningarna.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria –samarbetet. Aktuellt år 2018 var att fortsättningsvis utveckla rådgivarnas och odlarnas ekonomiförvaltningsprogram WebWakka till en lättanvänd programhelhet.

En del av förbundets utvecklingsarbete sker via projekt och den verksamheten fortsatte i full skala under året. Det mångåriga och mest genomslagskraftiga projektet *Greppa marknaden* fortgick, bl.a. ordnades på Helsingfors maskinmässan ett spannmålsseminarium med internationella och nationella expertföreläsare.

SLF startade under slutet av året ett projekt kring ”spetskunskapens rörlighet”. Det går ut på att utveckla rörligheten bland våra rådgivare mellan sällskapen i de olika regionerna. Inom många rådgivningsområden är det till fördel att man kan skapa ett system för specialrådgivning över gränserna. Projektet betyder i praktiken att jordbrukarna inom hela Svenskfinland kan erhålla rådgivningstjänster till samma pris oberoende av rådgivarens stationeringsort. Speciellt gäller det sådan rådgivning som bara erbjuds av något sällskap, exempelvis dräneringsplanering, bolagiseringstjänster eller rådgivning kring specialgrödor.

Projektet *Bli en #digiodlare*, som ska lära företagarna att utnyttja sociala medel vid marknadsföring och försäljning, fortsatte. Förbundet administrerar dessutom ett Sitra-finansierat projekt, *FoodHub*, som går ut på att utveckla nya marknadskanaler och ny logistik direkt mellan producent och konsument. Ett nytt projekt; *Smart & Clean Urban Food* fortsatte inom samma temaområde från hösten 2018.

SLF:s utvecklingsarbete inbegriper även gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör företagsledning och ekonomiska frågor, bolagiseringsfrågor, beskattning och energi. Efter personalbyten under 2018 är numera två av förbundets sakkunniga auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2020. Kunskapsområdena är energi och den nya modulen, ekonomi (konkurrenskraft).

I *utbildningsverksamheten* har utbildning vid utbildningsprogrammet för bioekonomi (naturbruk) vid Yrkeshögskolan Novia stor betydelse. Det sker på basis av ett ramavtal med spelregler gällande hela svenska organisationens deltagande i undervisningen. Förbundets utbildning 2018 gällde främst ekonomiutbildning.

Förbundet deltar också i fortutbildningen av jordbrukare vid olika tillfällen. Speciellt kan nämnas förbundets roll som underleverantör gällande svenskspråkig utbildning av WebWakka. Under slutet av 2018 höll man även skattekurser för jordbrukare.

På publikationssidan var *Lantbrukskalendern 2019* den största produkten. Rubriken för det årliga temaavsnittet var *Gården som arbetsgivare*. I avsnittet behandlas bl.a. anställningsförhållanden, arbetsavtalsvillkor och vad företagaren bör beakta kring personalärenden.

I samband med kalendern utgavs hösten 2018 också kalenderns faktadel i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. E-boken såldes både som separat produkt och som ett paket med den tryckta kalendern. SLF kunde via ett bidrag distribuera årets Lantbrukskalender gratis åt alla lantbruksstuderanden i hela Svenskfinland, inalles över 350 exemplar.

Av SLF:s övriga verksamhet kan nämnas att ledningen och administrationen av det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget, *Bokföringssällskapet i Finland Ab* sköts av förbundet. SLF vd fungerar även som vd i Bokföringssällskapet. Ett allt större antal direkta bokföringsuppdrag utförs också. Under året 2018 kom man igång med det nya verksamhetsstället i Borgå.

SLF:s bokslut för år 2018 visar ett överskott på drygt 11 500 euro. Inkomstflödet var betydligt högre än föregående år och kompenserade mer än väl den nedsättning som drabbade stadsbidraget. Likviditeten var också under kontroll bl.a. beroende på att myndigheternas utbetalningar av projektmedel fungerade bättre. De flesta kostnadsposterna hölls på normal nivå. Projektkostnaderna är dock höga på grund av den upptrappade projektaktiviteten. Personalkostnaderna var drygt 328 000, ca 28 000 högre än föregående år på grund av dubbla anställningar vid personalbyten och större personal i slutet av året. De utgör nästan 60 % av kostnaderna.

Balansomslutningen var 385 114 euro. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till ca 870 000 euro.

Helsingfors i maj 2019

Peter Österman
verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
10. Finlands skogscentral, Kusten
11. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
12. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
13. Folksam Skadeförsäkring Ab
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands Fiskarförbund r.f.
17. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
18. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
19. Stiftelsen A.B. Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond
20. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
21. Svenska småbruk och egna hem Ab
22. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
23. Svenska Österbottens Hästavelsförbund
24. Södra Finlands Agronomförening
25. Södra Finlands Jordbrukarklubb
26. Södra skogsreviret r.f.
27. Veritas Pensionsförsäkring
28. Täckdikningsföreningen r.f.
29. Yrkeshögskolan Novia
30. Åbolands Fiskarförbund r.f.
31. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
32. Ålands Centralandelslag, ÅCA
33. Ålands Producentförbund r.f.
34. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2018

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mikael Söderholm, Kimito	Jörgen Grandell, Åbo
Viceordf.	Mats Källman, Pedersöre	Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Medlemmar	Holger Falck, Sibbo	Torolf Karlsson, Pargas
	Erik Oljemark, Borgå	Henrik Lassas, Borgå
	Susann Rabb, Korsholm	Henrik Pott, Nykarleby
	Bo-Erik Sandell, Finström	Simon Karlsson, Jomala

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande	Mikael Söderholm
	Jörgen Grandell
	Simon Karlsson
	Henrik Lassas
	Meira-Pia Lohiluoma
	Kim Nordling

Personalen

Verkställande direktör	Kim Nordling, agronom (1991; 2003 - 31.8.2018) Peter Österman, AFM (1.9.2018)
Kanslissekreterare	Mariella Hellberg, merkonom (2013 - 31.12.2018)
Ekonomiansvarig	Sonja Lövdahl, pol.mag. (1.9.2018)
Informatör	Eva Björkas, student (1999)
Utvecklingschefer	
Ekonomi	Peter Österman, AFM (2002 - 31.8.2018) Annika Nystén, AFM (1.4.2018)
Energi	Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård	Susann Rännäri, Hort. YH (2014 - 28.2.2018) Annika Wickström, Hort. YH, AFK (1.11.2018)
Projekt, Digiodlare	Staffan Björkell, agrolog (1.6.2018)
Svensk Byaservice	Kenneth Sundman (1.1.2019)
IDNET	Ann-Sofi Backgren (1.9.2018)

Revisor	Henrik Fröjdman, CGR, Helsingfors
----------------	-----------------------------------

Verksamhetsgranskare

Mats Nurmio, Kimitoön

Suppleanter	Tom Sandell, CGR, Helsingfors Mats Björklund, Pedersöre
-------------	--

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2018

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mats Nylund, Pedersöre	Sören Hällmark, Nykarleby
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Ingrid Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Tom Cederström, Nykarleby
	Trygve Isaksson, Kimito	Annikka Selander, Salo
	Jaana Ojanen, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Kim Nordling, representant för SLF:s styrelse
Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Styrelsens arbetsutskott

Ann-Katrin Enqvist
Susanne Nyman
Emma Silén
Harriet Sundholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare:	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010)
Informatör:	Petra Ingo, pol.kand. (2001)
Utbildnings- och utvecklingsansvarig:	Harriet Sundholm, pedagog (2009)

Nils Westermarcks minnesfond

Arbetsgrupp Henrik Andberg
Mikael Söderholm
Harri Westermarck
Kim Nordling, sekreterare

År 2018 beviljades två stipendium ur minnesfonden åt:

Ida Qvarnström, Yrkeshögskolan Novia för examensarbetet *Olika fånggrödor i korn: konkurrensen med huvudgrödan och höståterväxten*.

Ramona Nyman, Yrkeshögskolan Novia för examensarbetet *Bin och polliering - dess betydelse för raps- och rybsodlingen*.

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Söderholm:

- Delegat på ProAgrias allmänna möten
- Styrelsen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster

Bengt Sohlberg:

- Styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab

Kim Nordling / Peter Österman:

- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Delegationen för arbetarskydd (social- och hälsovårdsministeriet)
- Arbetseffektivitetsföreningens delegation
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN)
- Redaktionsrådet för Tieto tuottamaan

Annika Nystén:

- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö (suppleant)

Annika Wickström:

- Växtskyddssällskapets trädgårdssektion
- Styrelsen för Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry

Fredrik Ek:

- Trädgårdsproduktionens nya cirkulära ekonomi (ArvoBio), styrgrupp

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden

Harriet Sundholm:

- Skogsrådet för Österbotten

Petra Ingo:

- Skogsrådet för Sydkusten
- Styrelsen för Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete (NSU)

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls den 22 november 2018 på Bocks Corner Brewery i Vasa. I mötet deltog 23 röstberättigade representanter vilka representerade 8 medlemsorganisationer. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

Förbundets ordförande Mikael Söderholm hälsade alla välkomna till årsmötet. I sitt öppningsanförande tog han fasta på förbundets kraftiga förändring under 2018. Speciellt poängterade han de många nyrekryteringarna samt den nya landsbygdsutvecklingsverksamheten, Svensk Byaservice som förbundet numera ansvarar för.

Till mötesordförande valdes Håkan Antfolk. Under hans ledning godkändes verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2017 samt beviljades styrelsen ansvarsfrihet. Likaså godkändes verksamhetsplanen, budgeten, medlemsavgifterna, arvoden och reseersättningar för år 2019. Årsmötet behandlade och godkände också 4H:s verksamhetsberättelse och bokslut för år 2017 samt verksamhetsplan och budget för år 2019.

Till medlemmar i förbundets styrelse för följande kalenderår valdes Holger Falck (suppleant Torolf Karlsson), Mats Källman, (Meira-Pia Lohiluoma), Erik Oljemark (Henrik Lassas), Rosmarie Finne, (Henrik Pott), Bo-Erik Sandell (Simon Karlsson) och Mikael Söderholm (Jörgen Grandell).

Till revisor valdes Henrik Fröjdman (CGR) och till revisorssuppleant Jonas Sandell (CGR). Erik Perklén valdes till verksamhetsgranskare och till hans suppleant valdes Mats Björklund.

Till medlemmar i 4H:s styrelse valdes Annika Björk (suppleant Ingrid Träskman), Trygve Isaksson (Annikka Selander), Mats Nylund (Sören Hällmark), Jaana Ojanen (Ann-Christin Håkans) och Susann Rabb (Tom Cederström).

Efter årsmötet höll den nya SLF-styrelsen sitt konstituerande möte, varvid Mikael Söderholm enhälligt valdes till förbundets ordförande för år 2019. Till viceordförande valdes Mats Källman.

Efter årsmötesförhandlingarna premierades långvariga förtroendevalda vid Österbotens svenska lantbrukssällskap med Finska hushållningssällskapets förtjänsttecken.

I anslutning till årsmöte är det brukligt att även ordna en del annat program som belyser den region där man samlas. Den här gången, när man samlades i Österbotten var temat upplagt kring vidareförädling och speciellt bryggeri- och destilleriverksamhet.

Årsmötesprogrammet inleddes med rundvandring på Bocks Corner Village i Vasa. Det är ett innovationscenter som är under uppbyggnad. Grundtanken är att samla företagsutvecklare under samma tak och erbjuda en inspirerande arbetsmiljö. Konceptet är uppbyggt i anslutning till bryggeriet och konferenscentrumet Bocks Corner Brewery.

Efter årsmötet hade man kvällsprogram med middag på en av regionens kändaste företag, Kyrö Distillery Company Finland. Företaget har uppnått internationell framgång med sin prisbelönta gin. Den eftersträlvade huvudprodukten är ändå whiskey. Inhemsk råg är grunden till produktionen och uppskattades högt av bolaget. Rundvandringen i Kyrö Distillery gav deltagarna en intressant och detaljerad information om företagets produktionsprocess.

Rundvandring i Kyrö Distillery Company.

Följande dag besökte man två intressanta företag. Jeppo Biogas Ab som är ett biogasföretag specialiserat på återvinning av näringar och förnyelsebar energi. Företaget producerar energi från jordbrukets och livsmedelsindustrins sidoprodukter.

Det andra objektet var Arctic Birch som har specialiserat sig på att tillverka björksav i olika form. Produktionen går till mycket stor del på export och har växt kraftigt de senaste åren.

Jeppo Biogas producerar energi från jordbrukets och livsmedelsindustrins sidoprodukter.

Släktgårdsvimplar och -diplom

Under år 2018 beviljades släktgårdsdiplom åt Mågas hemman i Hirvlax i Nykarleby. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1791.

Uppdaterat släktgårdsdiplom: Södergård i Kastkärr by i Kimito socken. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1687.

Uppdaterat släktgårdsdiplom: Korkkulla lägenhet i Korkkulla by i Kyrkslätt. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1881.

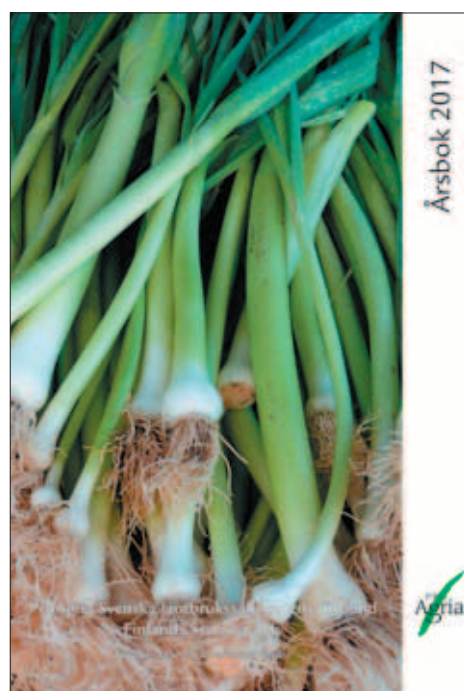
Uppdaterat släktgårdsdiplom: hemmanet Westerby gård i Långnäs by i Ingå. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1618.

Förlaget

Under år 2018 har följande tryckalster framställts:

Publikationer nr 274 Årsbok 2017
 nr 275 Lantbruksskalender 2019

Småskrifter Växtskydd för åkergrödor 2018

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

Dessutom finns ungdomsverksamheten inom ramen för Finlands svenska 4H. Den verksamheten beskrivs i ett separat avsnitt i årsboken.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner.

Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

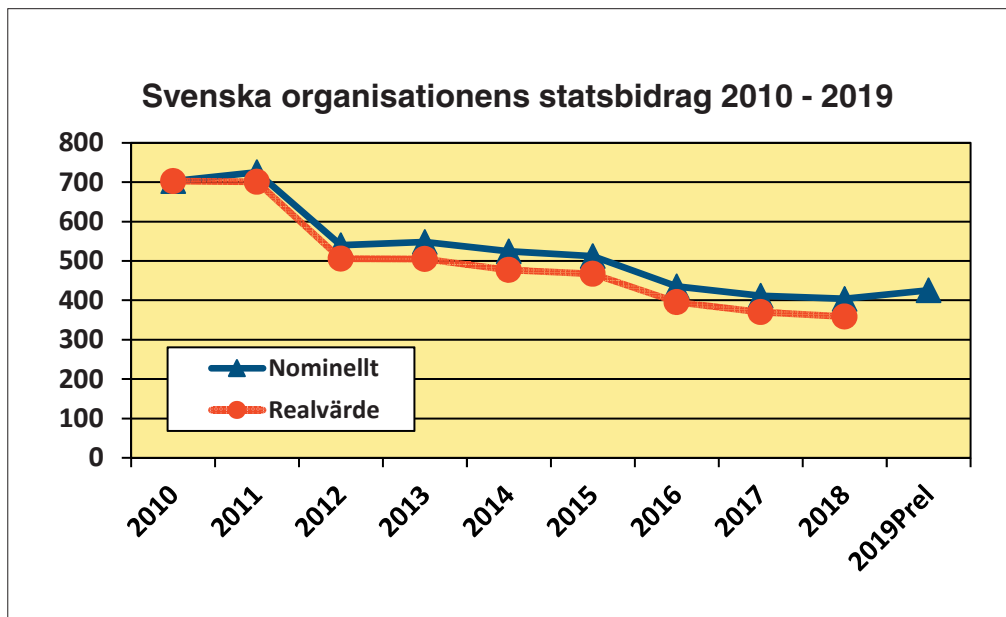
Under slutet av 2018 tog förbundet en ännu starkare roll som landsbygdsutvecklare i och med övertagandet av Svensk Byaservice och IDNET- projektet. Mera om dem i annan del av årsboken.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållnings-sällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemän och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd, delegationer och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsbidrag samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsanslaget, som år 2018 var ca 10 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och provas följaktligen varje år. Förbundets statsbidragsandel är lite högre, ca 15 %.

Statsbidraget beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- att skapa konkurrenskraft i affärsverksamheten i livsmedelskedjan,
- hållbar användning av förnybara naturresurser samt
- människors, djurs och växters hälsa och välbefinnande.

Dessa styr den statsfinansierade delen av verksamheten.

Förhandlingar om hur dessa statsmedel ska användas förs mellan jord- och skogsbruksministeriet och samtliga statsunderstödda organisationer. Det finns inte längre någon officiella delegationen för jordbruksrådgivningen inom ramen för vilken förhandlingarna skulle ske. I praktiken har alla berörda aktörer dock inofficiellt sammankommit på kallelse av jord- och skogsbruksministeriet för att förhandla om de aktuella frågorna inom rådgivningssektorn.

De senaste åren har statsmakten velat sänka organisationens statsbidrag vilket förefaller omotiverat i en situation när rådgivning på gårdarna behövs mera än förut som en följd av den utmanande situationen beträffande lönsamheten, utmaningar att hela tiden utveckla och effektivisera verksamheten, komplicerade stödsystem samt på grund av hela tiden ökande byråkrati. Riksdagen har ofta haft förståelse för situationen och har i allmänhet via budgetmotioner beviljat tilläggsanslag.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget skall bibehållas. Bl.a. brukar centralorganisationerna kallas till jordbruksdelegationen vid riksdagens finansutskott för att ge utlåtande om statsbidraget och dess användning. För år 2018 föreslog regeringen igen en nedskärning av statsbidraget. Den här gången korrigerade riksdagen budgeten igen, beviljade tilläggsanslag så att ingen nedsättning inte förverkligades.

Användningen av statsbidraget styrs av ett resultatavtal som görs upp mellan centralorganisationerna SLF och ProAgria Keskusten Liitto samt jord- och skogsbruksministeriet. Fördelningen av statsbidraget på de enskilda sällskapen görs på förbundet och godkänns av ministeriet. All rapportering från sällskapen till ministeriet sköts och sammanställs av SLF. Förhandlingar om dessa frågor sker i regelbundet återkommande utvecklingssamtal med ministeriet. I praktiken är det förbundets direktör som har skött förhandlingarna och rapporteringen.

Förhandlingarna om resultatavtalet för år 2019 förlöpte i normal ordning med utgångspunkt i det långsiktiga avtal för perioden 2015 – 2019 som gjordes upp hösten 2014. Det nya avtalet avviker inte alltför mycket från föregående. En markering om rådgivning som stöder klimatarbetet kan nämnas.

Rådgivningens innehåll

Strategiska linjedragningar inför framtiden, det interna samarbetet och den ekonomiska situationen för organisationen i allmänhet och för förbundet i synnerhet är hela tiden på agendan när arbetsutskottet och styrelsen sammanträder. Beträffande de strategiska riktlinjerna finns i bakgrunden den strategi som gjordes upp föregående år för perioden 2016 – 2020. Nya element i diskussionerna 2018 var rådgivningens rörlighet inom Svenskfinland samt en satsning på gemensam trädgårdsrådgivning.

Under året skedde många personalbyten och en ny vd anställdes för förbundet. Trädgårdssektorn fick också en ny ansvarsperson. Förbundet har hela tiden också betonat vikten av att det i svenska organisationen borde finnas ansvarspersoner inom de väsentliga produktionsinriktningarna i Svenskfinland, ekonomi, mjölk, växtodling, trädgårdssektorn och ekologisk produktion.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har engagerat förbundet i stor utsträckning. Verksamheten i bokföringsbyrå i norra Österbotten effektiviserades. Verksamheten där sköts numera av två personer. Under slutet av 2017 och början av 2018 inleddes verksamheten i en ny bokföringsbyrå i Borgå. Det blev möjligt i och med att en tidigare bokförare överlät sina kunder till Bokföringssällskapet. För att sköta bokföringarna i Borgå anställdes två personer på deltid. Praktiskt taget allt arbete med att leda verksamheten och utbilda personalen sköttes av förbundet. Vid sidan av det följer man hela tiden med var det skulle finnas möjlighet att utvidga Bokföringssällskapets verksamhet.

Förbundet förhandlar också om vissa avtal gällande hela svenska organisationen. År 2018 kan nämnas avtalet om insamling av uppgifter för lönsamhetsbokföringen (FADN). Förbundet förhandlar också om det för hela organisationen gällande samarbetsavtalet om utbildningsinsatser med Yrkeshögskolan Novia. Det avtalet beskrivs mera i detalj i avsnittet Utbildning i denna årsbok.

På det nationella planet inom ProAgria –gruppen jobbade man fortfarande med en omstrukturering av ledningen. Samarbetet ska i ytterligare högre grad fokuseras kring tre branschvisa ledningsgrupper, husdjur, växtodling och företag. Ledningsgruppernas uppgift är att lyfta fram frågor som bör utvecklas inom respektive delområde av rådgivningen, organisera utvecklingsprojekt kring de valda frågorna och försöka hitta resurser till dessa projekt. Tanken med dessa ledningsgrupper är att jämbördigt kunna utveckla ProAgrias verksamhet inom dessa tre elementära rådgivningsområden.

Förutom att förbundets ordförande och VD sitter i ProAgria –gruppens styrelse representerar förbundet också den svenska organisationen i en arbetsgrupp för utveckling av informationsförvaltningen i ProAgria. Gruppen tar ställning till alla IT-frågor i organisationen.

På det operativa planet diskuteras ofta svenska organisationens deltagande i finansieringen av utveckling av tjänster, hjälpmedel (ofta IT-hjälpmedel) och stödfunktioner i samarbete med finska organisationen. Problematiken där är att de som utvecklas ofta är utformat för större organisationer och därför blir onödigt komplicerade och dyra för de mindre svenska organisationerna. Inte är det alltid heller lätt att få de utvecklade hjälpmedlen på svenska. Det är ofta förbundet som får sköta förhandlingarna om dessa frågor. Det var aktuellt även år 2018.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria –samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, Arbetseffektivitetsföreningens delegation, redaktionsrådet för Trädgårdsnytt m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen. I utbildningssektorn bör speciellt samarbetet med Yrkeshögskolan Novia nämnas och i skogssektorn Finlands skogscentral.

Utlåtanden

Bland uppdrag som kan kategoriseras som centralorganisationsfunktioner hör ytterligare att ge utlåtande om frågor som har betydelse för organisationen och jordbruket i Svenskfinland. Årligen kommer det dussintalet begäran om utlåtanden, främst från jord- och skogsbruksministeriet. Tyvärr har förbundet endast resurser att besvara en del av dem. De senaste åren har det närmast begränsat sig till frågor som direkt berör rådgivningsorganisationen. Gällande vissa speciellt angelägna remissutlåtanden bidrar sällskapen med sin sakkunskap.

Sådana utlåtanden gavs inte under år 2018. Muntligen har dock några sådana utlåtanden getts. Bl.a. kan nämnas att förbundets personal deltog i arbetsgruppsmöten för det nya CAP stödsystemet.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling, företagsutveckling och landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria-samarbetet. En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med sällskapen.

Företagsekonomi

Förbundets arbete med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten sköts av utvecklingschefen för ekonomi och delvis av direktören. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen.

Under slutet av 2017 introducerades i Råd 2020 -systemet en ny modul. Den nya rådgivningsmodulen, modernisering av gården och förbättrande av dess konkurrenskraft (från augusti 2017), ger bra möjlighet till skräddarsydd ekonomisk rådgivning. På förbundet godkändes 3 av personalen som auktoriserade rådgivare till den nya modulen.

I och med den nya rådgivningsmodulen kan jordbrukaren få t.ex. rådgivning om generationsväxling och förutsättningar att ta över gården, finansiering, likviditetsbedömning, stödvillkor eller rådgivning om bolagisering av gårdar eller också särskilda konsultationer i skattefrågor (inte skattebokföring eller deklarationer).

I samarbete med ProAgria arbetar ekonomiutvecklingschefen med utveckling av hjälpmedel som används för företagsstyrning i företagen på landsbygden. Utvecklingen av tjänsterna är kontinuerlig. Under de senaste åren har mycket kretsat kring internetbaserade it-tjänster och program som t.ex. WebWakka. Under år 2018 påbörjade man ett projekt att förnya det så kallade Likwi programmet. Med programmet gör

R Å D 2 0 2 0
GARANT!
ALTERNATIV!
FRAMTID!

man gårdens långsiktiga ekonomiplan som används bl.a. vid generationsväxlingar och investeringar.

Förbundet jobbar också med organisationens it-program genom att delta i den generella utvecklingen av programmen och att upprätthålla de svenskspråkiga programmen.

Den officiella lönsamhetsbokföringen skall följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF:s utvecklingschef är medlem. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokföringssystemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivare. En markering om lönsamhetsbokföringens viktighet och behovet att rekrytera nya gårdar upptogs dessutom i resultatavtalet för 2018.

Att följa med marknaden och försöka lära sig hur den fungerar har blivit allt viktigare för jordbrukaren. Utvecklingschefen jobbade mycket med frågor kring marknaderna under året. I huvudsak sköttes arbetet inom ramen för projektet, *Greppa marknaden - marknadskunskap, samarbete och nytänkande för en lönsam växtodling* som officiellt inleddes i medlet av året. Projektet pågick ännu år 2018 och man fick under året även tilläggsfinansiering för ett nytt projekt som pågår till slutet av 2020.

Målet med projektet är att jordbrukarna ska lära sig att följa med marknaden och använda de nya marknads- och försäljningsinstrument som numera finns att tillgå samt att göra upp försäljningsstrategier för den egna gården. Som en följd av de stora prisvariationerna på såväl spannmål som handelsgödsel har projektet fått speciellt positiv respons bland deltagarna. Projektet beskrivs mera i detalj på ett annat ställe i årsboken.

Bolagisering av lantbruk har blivit allt vanligare inom jordbruksnäringen. Det har märkts tydligt så att antalet kontakttagningar från jordbrukare som funderar på aktiebolag har ökat och har också genererat flera fakturerbara kunduppdrag. Telefonrådgivningen kring dessa frågor är rätt omfattande. Generellt kan man dock konstatera att det ur kundens synvinkel ofta finns någon sådan nackdel med aktiebolagsformen som är så väsentlig att en bolagisering inte lönar sig att förverkliga.

Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygdsföretag är också ett fortgående utvecklingsområde där utvecklingschefen jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Frågor kring arrende- och markpriser debatterades också aktivt under året.

SLF följer kontinuerligt upp jordbrukets lönsamhet i olika sektorer. Årligen uppdateras de vanligaste djurslagens och växternas täckningsbidrags- och produktionskostnads-kalkyler vilka publiceras i lantbrukskalendern.

Av ekonomisektorns utvecklingsarbete kan ytterligare nämnas direkta utvecklingsuppdrag för enskilda gårdar. Många utredningar har gällt bolagisering av någon del av verksamheten på landsbygdsföretagen. Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har också tagit mycket tid i anspråk. Det har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

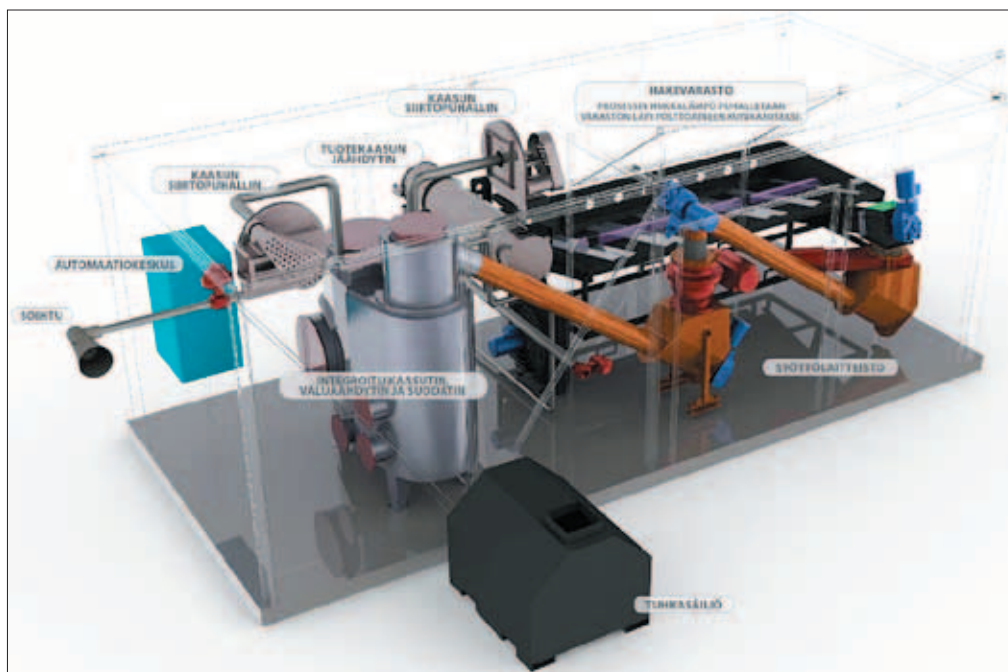
För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2020 -systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2020 –energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Under 2018 fortsatte arbetet med gårdsspecifika energiutredningar, till största delen inom ramen för Råd 2020 systemet. Antalet utförda uppdrag var mindre än tidigare. Ett i finansiellt avseende större uppdrag var framtagandet och publicerandet av en beräkningsmodell för ersättande av brännolja med träflis vid spannmålstorkning. Uppdraget gjordes för koordineringsprojektet för bioenergi som leddes av ProAgria Keskusten liitto.

Under 2018 fortsatte och utvidgades samarbetet med Qvidja kraft och forskarna som utvecklat en biologisk metod för omvandling av koldioxid, kolmonoxid och vätgas till metan. Under 2018 var förgasningsanläggningen som levererats året innan i bruk. Anläggningen körs med syrgas i stället för luft vilket medger produktion av en gas utan kväveinnehåll och därmed med fördubblat värmevärde. Den producerade gasen fungerar väl i metaniseringsprocessen. Förgasningsanläggningens effekt är mycket större än metaniseringens och därför kördes förgasningsanläggningen tre gånger per vecka mot ett gaslager medan metaniseringen kördes kontinuerligt.

Under 2018 gjordes CAD -planeringen samt påbörjades byggandet av en för syrgas planerad centralenhet avsedd att ersätta den tidigare centralenheten.

Foto: Fredrik Ek

Under början av 2018 slutfördes dessutom testandet samt levererades en fullt automatiserad förgasningscontainer för samma kunds räkning. Anläggningen beställdes 2016. Centralenheten i den här containeranläggningen var planerad för luft.

Inom energisektorn finns ett kontinuerligt samarbete med främst finskspråkiga energirådgivare kring kunduppgifterna, utvecklandet av energirådgivningens arbetsmetoder och handledning av rådgivare. Under året överlämnades några mer krävande kunduppgifter från finskspråkiga sällskap till SLF:s energirådgivare.

Under år 2018 har SLF:s eget räkneverktyg vidareutvecklats enligt behov. Räkneverktyget är i sin helhet tvåspråkigt och kan användas för en mångfald av olika energirelaterade beräkningar. Delar av räkneverktyget används av flera rådgivare inom den finskspråkiga organisationen. En del av räkneverktyget publicerades i modifierad form på nätet inom ramen för energikoordineringsprojektet som handhades av ProAgria Keskusten liitto.

Utbildnings- och föreläsningsverksamheten fortsatte under 2018 men i mindre omfattning än tidigare. Dessutom ordnades som beställningsarbetet en studieresa med energitema till Tyskland i sammanband med Eurotier och Energy decentral mässan i Hannover. I samband med resan gjordes dessutom besök på ett flertal företag och gårdar med intressanta energilösningar. SLF:s energirådgivare fungerade tillsammans med Markku Lappi som resans arrangör samt som tolk.

Trädgård

Året 2018 var utmanande för producenterna på grund av den svåra torkan. Enligt den nya trädgårdsstatistiken var totalskörden av grönsaker på friland 163 337 ton, en förändring på -3000 ton jämfört med året innan. På frukt- och bärsidan ökade däremot totalskörden med knappa 900 ton till 17 965 ton jämfört med året innan. Trots det utmanande vädret har bär- och fruktproduktionen trots allt stigit.

På SLF skedde personalbyte och på hösten anställdes en ny utvecklingschef för trädgård. Huvuduppgiften för SLF:s utvecklingschef för trädgård är att utveckla trädgårdsrådgivningen i samarbete med ProAgria Keskusten Liitto. Strategiplanen för utvecklingen av trädgårdsrådgivningen bearbetades och godkändes under hösten av arbetsgruppen. Utvecklingschefens övriga arbetsuppgifter var att fokusera på råd gällande åtgärder för att förbättra lönsamheten och produktionen eller att starta helt och hållet ny trädgårdsodling i Nyland. I uppgiften samarbetar SLF:s utvecklingschef för trädgård tillsammans med specialodlingsrådgivaren på Ålands hushållningssällskap och ansvariga redaktören på Svenska Trädgårdsförbundet rf. SLF:s utvecklingschef för trädgård bidrog också med artikel till Trädgårdsnytt i slutet av året. Några direkta kunduppgifter har den nya utvecklingschefen inte haft under hösten.

Det finlandssvenska landsbygdsnätverket ”IDNET”

Statsrådet har tillsatt ett Landsbygdspolitiskt råd för verksamhetsperioden 1.5.2016-31.12.2020. Som ett led i arbetet med den nationella landsbygdspolitiken i Finland, finansierar Jord- och skogsbruksministeriet fem temanätverk varav ett är svenskspråkigt (IDNET). Sedan 1.9.2018 är SLF ny uppdragsgivare.

I temanätverket finns representation från hela Svenskfinland samt Åland. Nätverket leds av riksdagsledamot Thomas Blomqvist (sfp). Som koordinator för nätverket fungerar specialsakkunnig Ann-Sofi Backgren. Under hösten 2018 har bland annat den finlandssvenska landsbygdsriksdagen på Åland förverkligats, ett pilotprojekt gällande landsbygdssäkring (konsekvensbedömningsmetod) har inletts tillsammans med Åbo Akademi samt ett utökat nordiskt samarbete, speciellt med NORDREGIO, Nordiska Ministerrådets forskningsinstitut, inom temagrupperna för hållbar landsbygdsutveckling.

Specialsakkunnig Ann-Sofi Backgren fungerar som koordinator för nätverket IDNET.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete (företagsutveckling, landsbygdsutveckling) har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering.

SLF:s projektverksamhet år 2018 var omfattande och man startade upp många nya projekt.

Greppa Marknaden

Greppa Marknaden -projektets huvudsakliga målsättning är att få jordbrukaren att sätta fokus på sin försäljning. Detta sker genom att höja jordbrukarnas marknadskännedom, utbilda jordbrukarna i konsten att köpa och sälja. En viktig del är att känna till sina kostnader. Jordbrukaren måste också lära sig att producera det som köparna vill ha, alternativa odlingsgrödor. Att utveckla samarbete mellan odlare kring frågor som t.ex. spannmålsexport eller förnödenhetsinköp är en av målsättningarna.

Projektet genomfördes planenligt under 2018. Totalt ordnade projektet 9 stycken olika tillfällen. Det totala besökarantalet var 354 personer. I januari ordnades ett seminarium om samarbete kring spannmålsexport, marknadsläget 2018 samt nya kontraktsmodeller. På tillfället redogjordes bl.a. för en hamnutredning Ingå/Lovisa samt samarbete kring lagring och torkning.

Greppa Marknaden fältvandringar ordnades under växtperioden vid 6 olika tillfällen. Tillfällena drogs av sällskapets växtodlingsrådgivare. Under tillställningarna deltog 176 odlare. Man bekantade sig med odlingar i praktiken och lärde sig praktiskt växtskydd.

I september ordnades ett tillfälle var Lantmännen Agro berättade om sina kontraktsmodeller samt höstens marknadsläge. Bland annat en redogörelse om hur spannmålsmarknaden fungerar i Estland och andelslaget Kevlis verksamhetsmodell stod på programmet. Projektets sista verksamhet blev inget mindre än att arrangera ett spannmålsseminarie på Mässcentret i Helsingfors var det arrangerades en maskinmessa för lantbruk. På seminariet deltog ca 100 personer.

Projektet är ett samarbete mellan SLF, som administrerar projektet, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, Nylands Svenska Lantbrukssällskap och Nylands svenska producentförbund. Nylands NTM-central finansierar projektet. Även Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem deltar i finansieringen. Information om projektet och det material som har behandlats på odlarträffarna och seminarierna finns att tillgå på projektets hemsidor (www.slf.fi -> projekt).

Bli en #digiodlare

På basis av resultaten i enkätundersökningen i Some – hot eller möjlighet? –projektet utarbetades under hösten 2016 ett nytt utbildningsprojekt, *Bli en #digiodlare*. Målsättningen med det projektet är att utbilda nyländska producenterna och andra livsmedelsrelaterade företagare i marknadsföring och kommunikation med fokus på some-verktyg samt digital marknadsföring och försäljning. Utbildningsarbetet påbörjades våren 2017 och 2018 var ett förhållandevis händelserikt år för projektet.

Projektets målsättning är att öka kunskandet i anknytning till marknadsföring och kommunikation, speciellt inom delområdena för some-verktyg, digital marknadsföring och försäljning. Målgruppen är nyländska producenter, förädlare av lantbruksprodukter, små och medelstora företag som bedriver butiksverksamhet samt den här branschens projektarbetare, rådgivare och utvecklare av landsbygdsområden.

Under 2018 ordnades sammanlagt 10 utbildningsdagar med olika teman i anknytning till digital marknadskommunikation, hantering av some-verktyg samt utveckling av affärsverksamhet med hjälp av digitala verktyg. Under utbildningsdagarna behandlades

Oskari Virtanen från Mediafarmi Ab leder en utbildning om Facebook.

SLF:s projekt "Bli en #digjodlare" besökte under hösten Island för att där bekanta sig med lösningar för digital marknadsföring inom landsbygdsföretagande.

bland annat den elektroniska marknadsföringens möjligheter, webbshop, Facebook, Twitter, Instagram, bloggar och sökmotoroptimering. Utbildningsdagar ordnas skilt för nybörjare och längre hunna. Projektet har tagit emot positiv respons från fältet. Flera landsbygdsföretagare har intresse för och behov av att utveckla sina kunskaper inom digital marknadsföring.

Projektet erbjuder dessutom personlig handledning i smågrupper och under 2018 förverkligades 2 smågrupper. Det kan vara fråga om handledning i att uppdatera olika sociala kanaler, att öppna sådana användarkonton som behövs, att ta i bruk nya sociala kanaler och att analysera den egna synligheten i de olika sociala kanalerna och nyttan av att finnas där.

Under 2018 förverkligades också projektets 5 dagar långa studieresa till Island dit man reste för att bekanta sig med digital marknadsföring inom landsbygdsföretagande. Deltagarna fick inblick i ett brett spektrum av digital marknadsföring och hur man kan utnyttja sociala medier i att få fram sitt eget budskap och sina egna produkter. På Island hade det här anknytningen till försäljning av till exempel tomater, fårkött och landsbygdsturism.

Projektet är ett samarbete mellan SLF, som administrerar projektet, ProAgria Kes-kusten Liitto och Mediafarmi Ab. Nylands NTM-central finansierar projektet. Under 2018 beslöt man att projektet förlängs till slutet av 2019. På SLF:s webbplats finns mer information om projektet (www.slf.fi/projekt).

Nylands mat - Foodhub

Nylands mat som är Finlands första Foodhub är en ny modell för insamling, marknadsföring och distribution av närmät som testas via ett pilotprojekt. Projektet som går under namnet Foodhub har fått finansiering av Jubileumsfonden för Finlands självständighet SITRA och drivs gemensamt av SLC, SLF och Hertonäs matandelslag.

Digitaliseringen möjliggör nya sätt för närmats marknader. Genom projektet och Foodhub-modellen vill projektägarna skapa en fungerande närmats marknad. Digitaliseringen möjliggör nya sätt för konsumenter och producenter att handla direkt med varandra. Avsikten är att i framtiden grunda ett gemensamt företag där både producenter och konsumenter finns med som ägare.

Modellen går ut på att konsumenterna beställer önskade produkter som sedan producenten levererar till ett fast utdelningsställe, en container försedd med ett smartlås. Konsumenten kan därefter när som helst efter att betalningen är gjord avhämta de beställda produkterna eftersom man kommer in i containern med specifika koder. Under året har man färdigställt en sådan container och projektet har fått fortsatt finansiering under 2019 och man jobbar nu på att flera skall tas i bruk.

Foodhub-utdelningsstället i Hertonäs, Helsingfors.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortutbildning i korthet

Rådgivarutbildning

I slutet av oktober 2018 arrangerades Rådgivardagar i Åbo. Under dessa dagar sammankommer alla finlandssvenska rådgivare för tvådagars utbildning och social samvaro. Även förbundets styrelse och Bokföringssällskapets personal deltog. Sammanlagt var 65 personer närvarande. Rådgivardagarna ordnas vanligen vartannat år.

Ekonomirådgivarna samlades i början av året till ett utbildningstillfälle kring aktuella frågor gällande lantbruksbokföring och beskattning i Helsingfors.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Speciellt i frågor gällande landsbygdsföretagens företagsledning och ekonomiska frågor. Särskilt kan man notera det kontinuerligt återkommande intresset för information om beskattning och IT-bokföring. I övrigt kan nämnas föreläsningar om bodelsformer, spannmålsmarknaden och -priser, arrende och markpriser, ekonomiska beräkningar på gårdsnivå etc. Kurserna arrangerades i huvudsak av läroinrättningar, producentorganisationer och banker. Även kortare seminariepresentationer hölls bl.a. på temadagar som arrangerades av banker etc.

Under januari 2018 ordnade förbundet i samarbete med Mtech Digital Solutions (f.d. Lantbrukets Datacentral) och lantbruks- och hushållningssällskapen en omfattande turné i Svensk-Finland var man höll skolningstillfällen för jordbrukare kring användandet av det webbaserade bokföringsprogrammet WebWakka. Tillfällen hölls i Jakobstad, Vasa, Närpes, Mariehamn (2ggr), Ekenäs och Borgå och de var mycket välbesökta. Ekonomiutvecklingschefen och direktören fungerade som föreläsare.

Inom energisektorn fanns det stor efterfrågan på utbildning för jordbrukare. Sammanlagt har energirådgivaren hållit ett tiotal föreläsningar runtom i landet om aktuella energiteman som värmelösningar, energiinbesparing på gårdar, förgasning av trä, biogasproduktion och om alternativa lösningar för spannmålstorkning. Föredrag har hållits på svenska och finska.

Många utbildningstillfällen sker inom ramen för utvecklingsprojekt.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är aktivt med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkeshögskolan Novia. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Detta avtal förnyades under år 2018 och gäller nu läsåren 2018/2019 – 2019/2020. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll. Sålunda har förbundet även gjort upp ett separat samarbetsavtal med Yrkeshögskolan Novia för läsåret 2018/2019.

Under år 2018 hade utvecklingschefen i ekonomi hand om en del av den fördjupande ekonomiundervisningen för svenskspråkiga agrologstuderande. Detta inkluderar också handledning av examensarbeten.

För rådgivningen och speciellt ekonomirådgivningen är samarbetet med yrkeshögskolan av stor betydelse eftersom man härigenom på ett positivt sätt kan inverka på utbudet av kompetenta agrologer för arbetsuppgifter inom sektorn. Dessutom har en undervisning med hög standard även en positiv effekt på den ekonomiska kunskapen bland de nya landsbygdsföretagarna.

Undervisningen vid Yrkeshögskolan Novia sköts i stor utsträckning av utvecklingschefen i ekonomi men även energirådgivaren och direktören håller föreläsningar. Förbundet brukar också få möjlighet att berätta om rådgivningsorganisationen och verksamheten för nya agrologstuderanden på ett årligen återkommande seminarium.

Personalutbildning

Kontinuerlig fortutbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar således årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto och jord- och skogsbruksministeriet men även kurser, seminarier, temadagar och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med.

Energirådgivaren har i egenskap av delarrangör och tolk deltagit i en studieresa till Tyskland, (Agritechnika i Hannover). I studieresan ingick också energirelaterade besök på gårdar och i företag.

Energirådgivaren Fredrik Ek tillsammans med en grupp deltagare på studieresa i Tyskland.

Information och publikationer

Svensk information är viktigt och därför strävar SLF till att vara aktiv i den sektorn. En satsning är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt* när det finns material som lämpar sig för översättning och utgivning i serien. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

Skriften *Växtskydd för åkergrödor 2018* utgavs på våren såsom planerat. Växtskyddsboken utnyttjas i den växtskyddsutbildning som sällskapen arrangerar inom ramen för lantbrukets miljöersättning. Målet är att boken skall ge ut på svenska årligen.

Lantbrukskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbrukskalender 2019* utgavs i normal ordning i månadsskiftet oktober-november. Rubriken för temadelen var *Gården som arbetsgivare*. Avsnittet behandlade bl.a. minimikrav för anställningsförhållande, kollektivavtal, arbetsavtalsvillkor och arbetsgivarens arbetarskyddsansvar. Temaartikeln behandlade också anställning av utländska arbetstagare, system med arbetstidsbank, företagshälsovård och användning av hyrd arbetskraft. Kalenderns omfattande faktadel innehåller i övrigt matnyttig information om det mesta som är aktuellt i jordbruket.

I samband med kalendern lanserades hösten 2018 också kalenderns faktadel i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. E-boken såldes både som separat produkt och som ett paket med den tryckta kalendern.

Kalendern, e-boken och applikationerna *SLF Tank* och *SLF Utsäde* marknadsfördes bl.a. på webben, via Agrolink och med ett antal tidningsannonser. Kalendern marknadsförs speciellt till blivande jordbrukare bl.a. i samarbete med SLC så att alla SLC-medlemmar som övertar hemgården får en kalender hemskickad och i samarbete med Yrkeshögskolan Novia och Helsingfors Universitet så att första årets lantbruksstuderande får en kalender när de inleder sina studier

På förbundets webbplats finns information om innehållet i den aktuella kalendern med bl.a. en del smakprov. Där kan man också läsa samtliga temaavsnitt från tidigare kalendrar samt ge respons. På webbplatsen finns också annat informationsmaterial, bl.a. publikationerna *Arbetarskydd vid byggprojekt på lantgårdar* och *Sparsam traktorkörning* och allt material som producerats i projektet Greppa Marknaden samt studiematerial om ekologisk produktion.

Förbundets anställda medverkar i eller skriver fackartiklar till olika tidningar. Den mest synliga är den årligen återkommande artikeln med råd inför skattedeklarationen som publiceras i LoA-bilagan. Det är en långvarig tradition som sträcker sig oavbrutet ändå till 1980-talet. Artikeln efterfrågas och läses av framför allt de jordbrukare som gör sin deklaration själv.

SLF tillhandahåller också material som sällskapen och jordbrukare behöver i sin verksamhet. Det är bl.a. frågan om blanketter för test av växtskyddssprutor, kontobok för manuell bokföring, skiftesanteckningar m.m.

Lantbrukskalender 2019 och reklamflyern.

Förbundet erbjuder också översättning av lantbruksrelaterade texter. Under 2018 skötes många översättningsuppdrag för Mtech Digital Solutions, de flesta i anknytning till programvaror (bl.a. WebWakka, WebWisu, MobiWisu, mjölkproduktionsuppföljningen, Min Gård-tjänsten) men också diverse infobrev och webbtexter. Dessutom sysselsatte bl.a. följande översättningar under året 2018:

- Broschyr- och webbtexter (Eurofins Markkarteringstjänst)
- Produktkatalog (Malmgård Riistasiemen)
- Dataskyddsbeskrivning (ProAgria Keskusten Liitto)

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. I mån av möjlighet bistår även förbundets övriga personal i översättningsarbetet.

Informatören sköter om uppdateringarna på SLF:s webb- och Facebook-sidor, Bokföringssällskapets webbsidor och sköter leveranser av publikationer och material. SLF fungerar dessutom som informationsförmedlare till lantbruks- och hushållningssällskapen gällande ärenden inom ProAgria-samarbetet.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, *Bokföringssällskapet i Finland Ab*. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatterelaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Bokföringssällskapets kundantal har ökat sakta men säkert. Under år 2018 blev ökningen litet större i och med att en ny bokföringsbyrå öppnades i Borgå. Till den byrån anställdes två personer på deltid.

Bokföringssällskapets styrelse bestod av Kim Nordling (ordförande), Simon Karlsson, Jörgen Grandell, Henrik Lassas och Meira-Pia Lohiluoma. Peter Österman är bolagets verkställande direktör.

Förutom att SLF administrerar bolaget sköter förbundet en del av kunduppdragen. Deras antal har ökat. Vid sidan om normala lantbruksbokföringsuppdrag sköttes bl.a. affärsbokföring för några föreningar och bolag samt deklarationsuppdrag för flera gårdar som sköter sin bokföring i egen regi.

Hur får du tid till det som är väsentligt?

Anlita oss som ekonomiexperter för ditt företag

Vi sköter bokföring och bokslut, skatteplanering, skattedeklarationer samt löneberäkning och fakturering för ditt företag.

Vi samarbetar med lantbruks- och hushållningssällskapen. Kontakta sällskapens rådgivare för bl.a. ekonomiplanering, budgetering och analys av resultaten. Via dem kan man få förslag på åtgärder som hjälper dig att hitta det som behöver utvecklas i fråga om produktionen, insatserna, arbetsmetoderna och kundrelationerna. Allt med målet att förbättra din ekonomi.

Välj den helhet av våra tjänster som bäst stöder din verksamhet.

Tag kontakt redan idag!

Bokföringssällskapet

www.bfs.fi

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2018 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2018

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	7 386,43	1 404,23	8 790,66
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	25 796,24	1 759,78	27 556,02
	34 286,86	2 499,81	36 786,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	15 026,81	6 776,81	21 803,62
	15 026,81	6 776,81	21 803,62
Fordringar			
Försäljningsfordringar	50 932,02	0,00	50 932,02
Övriga fordringar	112 229,04	7 104,17	119 333,21
Lånefordringar	4 000,00	7 392,85	11 392,85
	167 161,06	14 497,02	181 658,08
Kassa och banktillgodohavanden	161 252,92	60 996,91	222 249,83
	385 114,08	86 174,78	471 288,86
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	52 889,61	48 823,43	101 713,04
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	11 559,27	-17 447,73	-5 888,46
	64 448,88	31 375,70	95 824,58
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt			
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	45 000,00	0,00	45 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	75 000,00	0,00	75 000,00
	120 000,00	0,00	120 000,00
Kortfristigt			
Erhållna förskott	57 787,64	34 022,99	91 810,63
Leverantörsskulder	8 754,61	0,00	8 754,61
Semesterlönereservering	53 883,11	19 064,36	72 947,47
Övriga kortfristiga skulder	80 239,84	1 711,73	81 951,57
	200 665,20	54 799,08	255 464,28
	385 114,08	86 174,78	471 288,86

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2018
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2018

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	82 000,00	250 000,00		332 000,00
Projektmedel	129 055,87	0,00		129 055,87
Övriga intäkter	320 783,43	41 163,41		361 946,84
	531 839,30	291 163,41		823 002,71
Kostnader:				
Personalkostnader	328 131,85	135 815,77		463 947,62
Avskrivningar	2 462,14	468,08		2 930,22
Hyrer	12 374,80	11 972,32	-8 748,00	15 599,12
Övriga kostnader	244 139,91	308 209,00		552 348,91
Lagerförändring	2 672,10	19,35		2 691,45
	589 780,80	456 484,52	-8 748,00	1 037 517,32
Verksamhetens överskott/underskott	-57 941,50	-165 321,11		-214 514,61
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	68 435,19	3 244,71	-8 748,00	62 931,90
Kostnader	3 473,04	0,00		3 473,04
Överskott	64 962,15	3 244,71	-8 748,00	59 458,86
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 746,00	144 628,67		150 374,67
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-1 207,38	0,00		-1 207,38
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	11 559,27	-17 447,73		-5 888,46

BALANSRÄKNING 31.12.2018

	2018	2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	7 386,43	4 012,52
Placeringar	<u>34 286,86</u>	<u>34 286,86</u>
	41 673,29	38 299,38
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	15 026,81	17 698,91
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	4 000,00	4 000,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	50 932,02	43 295,96
Övriga fordringar	112 229,04	94 213,37
Kassa och banktillgodohavanden	<u>161 252,92</u>	<u>125 110,06</u>
	343 440,79	284 318,30
	<u>385 114,08</u>	<u>322 617,68</u>
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	52 889,61	38 653,00
Räkenskapsperiodens resultat	<u>11 559,27</u>	<u>14 236,61</u>
	64 448,88	52 889,61
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	45 000,00	54 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	<u>75 000,00</u>	<u>75 000,00</u>
	120 000,00	129 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	57 787,64	26 566,87
Leverantörsskulder	8 754,61	4 777,32
Övriga kortfristiga skulder	<u>134 122,95</u>	<u>109 383,88</u>
	320 665,20	269 728,07
	<u>385 114,08</u>	<u>322 617,68</u>

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2018

	2018	2017
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	82 000,00	83 600,00
Projektmedel	129 055,87	135 382,78
Övriga intäkter	320 783,43	273 073,93
	531 839,30	492 056,71
Kostnader		
Personalkostnader	328 131,85	300 378,38
Avskrivningar	2 462,14	1 337,51
Hyrer	12 374,80	10 700,17
Övriga kostnader	244 139,91	206 387,37
Lagerförändring	2 672,10	-541,64
	589 780,80	518 261,79
Verksamhetens överskott/underskott	-57 941,50	-26 205,08
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	68 435,19	39 598,05
Kostnader	3 473,04	3 612,36
Överskott	64 962,15	35 985,69
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 746,00	5 746,00
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter	0,12	0,00
Räntekostnader	-1 207,50	-1 290,00
EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	11 559,27	14 236,61

Finland svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2018

	2018	2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	1 404,23	1 872,31
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	3 904,04	4 372,12
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	6 776,81	6 796,16
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	0,00	6 687,61
Övriga fordringar	7 104,17	0,00
Lånefordringar (Sibbo 4H + Pedersöre 4H)	7 392,85	6 392,85
Fordringar på statsunderstöd, Matskolan	0,00	1 988,94
Kassa och banktillgodohavanden	60 996,91	61 429,53
	82 270,74	83 295,09
	86 174,78	87 667,21
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	48 823,43	34 536,26
Räkenskapsperiodens resultat	-17 447,73	14 287,17
	31 375,70	48 823,43
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	34 022,99	14 481,66
Leverantörsskulder	0,00	0,00
Övriga kortfristiga skulder	20 776,09	24 362,12
	54 799,08	38 843,78
	86 174,78	87 667,21

Finlands svenska 4H**RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2018**

	2018	2017
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	250 000,00	250 000,00
Extra statsbidrag för Matskolan	0,00	0,00
Övriga intäkter	41 163,41	44 457,97
	291 163,41	294 457,97
Kostnader		
Personalkostnader	135 815,77	138 486,33
Avskrivningar	468,08	624,11
Hyror	11 972,32	12 353,18
Övriga kostnader	308 209,00	360 899,83
Lagerförändring	19,35	461,11
	456 484,52	512 824,56
Verksamhetens överskott/underskott	-165 321,11	-218 366,59
 INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	3 244,71	2 776,57
Överskott	3 244,71	2 776,57
 TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	144 628,67	229 877,19
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-17 447,73	14 287,17

HENRIK FRÖJDMAN REVISIONSBYRÅ AB
TILINTARKASTUSTOIMISTO OY
Revisionsberättelse

Till Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f.s årsmöte

Ja har granskat Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f.s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för perioden 1.1.2018 – 31.12.2018. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska Lantbrukssällskapens förbund r.f. och för Finlands svenska 4 H samt av generalbokslut, som är en sammanställning av de två boksluten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Revisorn skall utföra revisionen enligt god revisionssed i Finland och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen. God revisionssed förutsätter att yrkesetiska principer iakttas och att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet och verksamhetsberättelsen inte innehåller väsentliga felaktigheter och att medlemmarna i styrelsen och verkställande direktören har handlat i enlighet med föreningslagen. Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet av presentationen för bokslutet. Därutöver bedöms bokslutets och verksamhetsberättelsens allmänna form, principerna för upprättandet av bokslutet samt de uppskattningar som ledningen gjort vid upprättandet av bokslutet. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Finland. Enligt min mening har jag utfört tillräckligt med granskningsåtgärder för mitt utlåtande.

Utlåtande

Enligt min mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om föreningens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen är förenliga med uppgifterna i bokslutet. Statsunderstödet har använts i enlighet med villkoren i statsunderstödsbeslutet samt de uppgifter, som lämnats till jord- och skogsbruksministeriet om användningen av statsunderstödet, stämmer överens med sammanslutningens bokföring.

Helsingfors, den 25. mars 2019

Henrik Fröjdmann
CGR

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2018 - 89:e verksamhetsåret

Verksamhetsledarens översikt

Allmänt

Finlands svenska 4H har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Finlands svenska 4H fungerar som en självständig avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit aktivt medborgarskap, utomhusaktiviteter året om samt global medvetenhet. Föreningarna har producerat aktiviteter i enlighet med Tre steg till arbetslivet - modellen omfattande gruppverksamhet, kurs- och selsättningsverksamhet samt aktiviteter för främjande av företagande.

Verksamhetsåret 2018

I Österbotten verkar 11 föreningar, i södra Finland 7 föreningar och på Åland en förening, nämnd 4H distrikt. Totala antalet medlemmar var vid utgången av verksamhetsåret 3 702 varav 3 478 var ungdomsmedlemmar.

Under verksamhetsåret genomfördes 1 545 klubbtilfällen med 17 157 deltagare och 1 429 kurslektioner med 4 081 deltagare. Föreningarna förmedlade 3 391 arbetstimmar till ungdomarna och barnen genomförde 344 egenuppgifter. Totalt 937 lägerdygn arrangerades medan endast 7 medlemmar deltog på ett internationellt evenemang.

Säckinsamlingen inbringade 59 784 kg plast.

FS4H ekonomi

FS4H visade ett underskott på 17 447,73 euro vilket dras av från det egna kapitalet från föregående år. Det egna kapitalet vid årets slut är 31 375,70 euro.

Statsstödet år 2018 var samma som år 2017 dvs. 250 000 euro. Det utbetalade statsbidraget till lokalföreningarna och Svenska Österbottens 4H-distrikt var 146 000 euro, samma som föregående år. Gångse värde på långfristiga placeringar var 60 108,81 euro per 31.12 2018.

Administration

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Mats Nylund, ordförande, Annika Björk, viceordförande, Susann Rabb, Jaana Ojanen, Trygve Isaksson, Kim Nordling och Camilla Wahlsten. Harriet Sundholm har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunnig. Styrelsen har sammankommit fyra gånger.

Såsom verksamhetsledare fungerade Camilla Wahlsten.

Kommande utveckling

Finlands svenska 4H arbetar utgående från ett resultatavtal med jord- och skogsbruksministeriet för 2019.

Svenska kulturfonden har beviljat ett treårigt kompetensutvecklings projekt till centralorganisationen och inom ramen för det utvecklar vi organisationens anställdas kompetens och skapar 4H Akademin samt validerar 4H-kurserna för möjliga studiepoäng.

Under året kommer FS4H även att agera som huvudman för ett 27 månader långt hållbarhetsprojekt i Österbotten. Projektet finansieras av Aktion Österbotten.

Under året framtas en ny strategi för 2020-2022 och firas FS4Hs 90-års jubileum med ett festseminarium och mottagning i september.

Maj 2019
Camilla Wahlsten
verksamhetsledare

Foto: Petra Ingo

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2018: (från vänster) Jaana Ojanen, Kim Nordling, Susann Rabb, Mats Nylund och Annika Björk. Trygve Isaksson fattas på bilden.

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 89:e verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	5 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo och Östnyland
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	11 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes, Pedersörenejden och Vörånejden.
Åland	Ålands 4H-distrikt

FS4H har verksamhet i 36 kommuner: 6 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 12 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

4H verksamhetsledarna

Inom Svenska Österbottens 4H-distrikt arbetade under året 11 verksamhetsledare samt 4 instruktörer lokalt. I södra Finland arbetade 7 verksamhetsledare och inom Ålands 4H-distrikt en verksamhetsledare, en föreståndare för 4H-gården samt 2 instruktörer. Totala antalet årsverken uppgick till 15,20.

4H medlemmarna

Medlemskåren bestod av sammanlagt 3 702 medlemmar varav ungdomsmedlemmarnas antal uppgick till 3 478.

Medlemmar	2015	2016	2017	2018 (fastlands Finland)	2018 (Åland)	2018 Totalt
Flickor	2502	2 491	2 412	1942	258	2 200
Pojkar	1348	1 298	1 239	982	103	1 085
Prova på				193		193
Unga totalt	3850	3 789	3 651	3117	361	3 478
Vuxna	191	168	244	162	62	224
Totalt medlemsantal	4041	3957	3 895	3279	423	3 702

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. 4H-verksamheten utövas av förbundet under medverkan av lantbruks- och hushållningssällskapen och andra intresserade organisationer.

Finlands svenska 4H hade under året fyra medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Ungdomsarbetet

Tre steg till arbetslivet

Det praktiska ungdomsarbetet sammanfattas i modellen ”Tre steg till arbetslivet”.

Under året har ungdomsarbete på sociala media, skog och miljö samt nordisk tillhörighet ingått som teman i verksamheten.

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till medlemmar i åldern 7-12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar.

Klubbverksamheten är en av grundbultarna i 4H-verksamheten och når barn i kommunernas alla byar. I klubbverksamheten lär sig barnet social samverkan och nyfikenhet väcks genom att göra och lära.

Klubbverksamheten och gruppverksamheten 2018, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbbar/gruppinstruktioner	1 000	1 545
Antal deltagare	9 000	17 157

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7-12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre. Egenuppgifterna intresserar inte i vid utsträckning medlemmarna men i vissa föreningar är de en mycket viktig sommaraktivitet.

Egenuppgifter 2018, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	500	344
Rådgivningsbesök	100	71

Lägerverksamheten har varit omfattande under året. Österbottens föreningar har med assistens av Österbottens distrikt planerat och arrangerat ett läger i Korsholm. I södra Finland har distriktslägret arrangerats av centralkansliets personal i samarbete med lokalföreningarna Kimitoöns 4H och Pargas 4H. Lägret arrangerades i Kimitoön, Brusaby. Utöver distriktsläger arrangerar föreningarna egna läger såsom miniläger och fiskläger. Lägerverksamheten är en viktig del av 4H-miljöarbetet. Alla läger omfattar även temat natur och miljö.

Lägerverksamheten 2018, resultat:

	Målsättning	Resultat
Lägerdygn	800	937

Tävlingsverksamheten på riksnivå har omfattat traktorprecisionstävlingar, solrostävling, skogsfärdighetstävlingar och naturstigtävlingar. Föreningarna har kompletterat tävlingskalendern med lokala tävlingar t.ex. pumpaodling.

Deltagare och funktionärer på Österbottens distriktsmästerskap i traktorprecisionskörning i Närpes.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättning

Kursverksamheten har tydligare kopplats ihop med utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter. Inom kurshelheten Körkortet till arbetslivet får den unga lära sig om arbetslivets spelregler bl.a. arbetstagarens rättigheter och skyldigheter samt träna sig i uppgörande av arbetsansökan, kundbemötande osv. År 2018 har OP sponsorerat ungas deltagande i Körkortet till arbetslivet-kurserna.

De tematiska kurserna lär deltagarna praktiska färdigheter och förbereder deltagare för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Vår kursverksamhet har under året omfattat kurshelheter bestående av 20 lektioner uppdelade på fyra till fem olika moduler. Våra tematiska kurser är: 4H i Skogen, 4H i Trädgården, 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Klubbledaren, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter.

	Målsättning	Resultat
Antal lektioner	2 600	1 429
Deltagare	5 000	4 081

Kursverksamheten återspeglar utbudet av småjobb i lokalsamhället. Ungdomarna anlitas mycket för hushållssysslor så som städning och fönstertvätt (4H i Hemmet) men även för trädgårdsjobb (4H i Trädgården) såsom lövkrattning och gräsklippning.

Arbetsförmedlingen

13 föreningar arrangerar förmedling av arbetstillfällen. Under verksamhetsåret har ca 100 ungdomar varit i anställningsförhållande till föreningarna och värdet av förmedlade arbetstimmar uppgår till 47 000 euro. Utbetalade löner till ungdomarna uppgår till drygt 33 000 euro. På lönepotten tillkommer arbetsgivarens lagstadgade avgifter.

Förmedlade arbetstimmar 2018

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter	Antal arbetstimmar	Helårsverke
6 000	3 391	1,99

Steg tre: De ungas företag – 4H-företaget

4H-företaget är ett övningsföretag där den som redan tidigare varit med i den sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna.

Verksamheten är i uppstartningsskedet. Under året har 5 sommarföretagare varit verksamma.

Övrigt ungdomsarbete

Prioriterade teman år 2018 var aktiviteter utomhus året om, aktivt medborgarskap samt global medvetenhet.

Aktiviteter utomhus

År 2018 färdigställdes den mobila skogsapplikationen ”Skoglig” omfattande en skogswikipedia, aktivitetskalender samt en mobil naturstig utplacerad i Borgå.

Föreningarna har under verksamhetsåret förlagt en allt större del av klubbverksamheten utomhus. Den stora ökningen av antalet lägerdygn är en direkt följd av att 4H detta år satsat på utomhusverksamhet.

Aktivt medborgarskap

Inom 4H-verksamheten utvecklar barn och unga sin kapacitet att hantera sin vardag – förtjäna egna pengar, ta ansvarsfullt hand om miljön och påverka sin egen omgivning.

Finlands svenska 4H, Suomen 4H-liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling, vilken pågick under perioden 15.5 – 31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Suomi Oy.

Säckinsamlingen är ett äkta prov på hur 4H fostrar till aktivt medborgarskap. En gärning för miljön, ansvar för att utföra ett jobb och möjligheten att förtjäna egna pengar.

Resultatet av säckinsamlingen 2018

	Målsättning	Resultat
Säckinsamling	62 000 kg	59 784 kg

Matskolans idé är att visa deltagarna matens väg från jord till bord och att lära barn och unga vikten av hälsosam kost och motion på ett självaktiverande, roligt och lärorikt sätt.

Ett stöd till matskolorna från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne möjliggjorde att hela 17 Matskolor arrangerades runt om i Svenskfinland.

Gårdsbesöken är en omtyckt programpunkt på matskolorna. Då får barnen bekanta sig med jobbet på bondgården och hur maten produceras. Här besöker barnen på Raseborgs matskola Mörby gård.

Resultat matskolan 2018

	Målsättning	Resultat
Antal matskolor och antal producentbesök	16	17
Antal deltagare	288	309
Antal hjälpledare	64	75
Antal deltagare på föräldramiddagen	432	463

I slutet av år 2017 etablerades den oregistrerade föreningen Österbottens kaninhoppare under Österbottens 4H-distrikt r.f. Föreningen leds och verksamheten planeras av unga 13-17 åringar med intresse för kaninskötsel och kaninhoppning. Under verksamhetsåret har Österbottens kaninhoppare vuxit och man har lyckats sprida kaninhoppningsintresset till snart sagt hela svenska Österbotten. Österbottens kaninhoppare är ett utmärkt exempel på hur man i 4H jobbar med frågor kring ett aktivt medborgarskap.

Global medvetenhet

4H:s internationella verksamhet syftar till att öka deltagarnas globala medvetenhet och förståelse för andra kulturer. Under verksamhetsåret har Finlands svenska 4H:s medlemmar deltagit på utbyten och studieresor, på europeiska event samt på nordiska seminarium.

En 22 årig medlem deltog på en studieresa till Tanzania 4H. Studieresan varade i två veckor.

Två medlemmar i 18-års åldern deltog på IFYE-utbyte (International 4H Youth Exchange). Utbytet varade i tre veckor och riktade sig till USA och till Schweiz.

Tre medlemmar i åldern 18-20 deltog på det europeiska Rally – eventet. Rallyt varade en vecka och arrangerades i Perth, Skottland.

En 20 årig medlem deltog på nordiska ledarskolan ”Equality Bootcamp”. Ledarskolan arrangerades i södra Sverige och räckte en vecka.

En 20 årig medlem deltog på det nordiska ungdomsseminariet ”Guardians of Equality”. Seminariet räckte en vecka och arrangerades i Enare, Finland.

Resultat internationell verksamhet 2018

	Målsättning	Resultat
Antal deltagare	19	8

Pernilla Grönholm, Johanna Grönholm och Ida-Maria Aalto representerade Finlands svenska 4H på det europeiska Rallyt i Perth i Skottland.

Stödfunktioner

Centralkansliets aktiviteter syftar i första hand till att stöda föreningarna i deras ungdomsarbete. Under året har det stödjande arbetet fokuserat på

- Kommunikation
- 4H-föreningarna i fokus

Kommunikation

Intern kommunikation

Intranätet var den viktigaste kanalen för information från centralkansliet till föreningarna. För en tvåvägs kommunikation används Facebooks slutna grupper. Verksamhetsledardagarna (mars och oktober) samt föreningarnas sommarträff (augusti) var fortfarande viktiga för utvecklande av dialogen inom hela organisationen.

Extern kommunikation

Kommunikationsutskottet har lett arbetet med utvecklande av organisationens kommunikation

Organisationens grafiska profil (färger, fonter, symboler) förnyades under verksamhetsåret.

Webbsidan har vid sidan av sociala media, främst Instagram och Facebook, utvecklats till FS4H:s och 4H-föreningarnas främsta språkrör.

I mars genomfördes kampanjen #Ready 4 work för att lyfta upp 4H:s sysselsättande verksamhet för unga. Kampanjen fick synlighet i media.

I maj genomfördes eventet Pop-Up Borgå och gav 4H-verksamheten stor synlighet.

Under året har organisationen använt sig av några betalda Facebook-kampanjer.

I slutet av verksamhetsåret beviljade Svenska kulturfonden ett ekonomiskt stöd för att överföra sajterna till annan webbleverantör samt förnyande av hela organisationens e-post system. Arbetet med förnyandet av e-post systemet slutfördes under året.

FS4H:s kommunikationsutskotts medlemmar är Kati Källman (Korsholm), Anna Liljeström (Östnyland) och Nora Backlund (YEP). Sammanställare och sekreterare för utskottet är Petra Ingo (informatör). Kommunikationsutskottet planerar och leder FS4H:s kommunikationsåtgärder.

4H-föreningarna i fokus

Centralkansliet har under året jobbat för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i så stor utsträckning som möjligt skall läggas på verksamhet för barn och unga. Aktiviteterna har koncentrerats fortsättningsvis till utvecklandet av närstödet, utbildningsinsatser samt medelsanskaffning.

Utvecklandet av närstödet

I och med att närstödet strukturerats och klargjorts har centralkansliets personal bättre kunna ge föreningarna service inom:

- 1) verksamheten för barn dvs. gruppverksamheten – informatörens ansvarsområde
- 2) verksamhet för unga dvs. kurser, sysselsättning och företag – utbildningsansvarigas ansvarsområde
- 3) föreningens ekonomi och administration samt arbetsgivarfunktioner – verksamhetsledarens ansvarsområde

Denna uppdelning av ansvaret har gett centralkansliets personal möjlighet att fördjupa sitt kunnande, snappa upp idéer och tankar från föreningarna till goda projekt samt utveckla nätverk utanför den egna organisationen i dessa frågor. Samtidigt har föreningarna fått ett bollplank, snabb service och troligen även en förenklad administration.

Utbildningsinsatser

- Verksamhetsledardagarna arrangerades 19-21.3 så som en studieresa till St Petersburg. Under resan träffade deltagarna representant för 4H Petroskoj och fick information om verksamheten. Resan fungerade även som en injektion för välbefinnande. Mycket välkommet för alla de ensamjobbade verksamhetsledarna i föreningarna.
- Den 28.8 arrangerades föreningsträff i Tammerfors för FS4H:s styrelse och föreningarnas presidium jämte verksamhetsledare. Träffen lockade närmare 30 deltagare. Dagens tema var Ungt företagande och YES Österbottens regionchef Inger Aaltonen stod för öppningsanförandet.
- Höstens utbildningsdagar för föreningarnas anställda arrangerades 9-10.10 i Närpes i samband med 4H:s traktorprecisionstävlingar.

Organisationen och personal

Finlands svenska 4H:s styrelse leds av ordförande, riksdagsledamot Mats Nylund. Övriga medlemmar har varit: Annika Björk, vice-ordförande, Susann Rabb, Trygve Isaksson, Jaana Ojanen, Kim Nordling (fr.o.m. 1.8 Peter Österman) samt Camilla Wahlsten, sekreterare. Styrelsen har sammanträtt 4 gånger.

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare samt svarat för organisationens ekonomiförvaltning och penningtrafik. Harriet Sundholm har ansvarat för utbildnings- och utvecklingsfrågorna samt skött organisationens bokföring och Petra Ingo har fungerat som informatör.

Personalen är stationerad i Helsingfors förutom Harriet Sundholm som är stationerad vid organisationens kansli i Vasa.

Premieringar och utmärkelsetecken

Till "årets 4H-medlem" inom Finlands svenska 4H utsågs Jenny Kaanela från Pargas 4H.

Årets 4H-medlem Jenny Kaanela.

Eftermiddagsklubbar

Botnia 4H har hållit eftermiddagsklubbar för skolelever delvis med specialanslag från Brita Maria Renlunds stiftelse.

Finansieringen

Det ordinarie statsunderstödet från Jord- och Skogsbruksministeriet uppgick till 250 000 euro.

Matskolan projektet stöddes av Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne med 31 000 euro.

Finlands svenska 4H har samarbetat med SFV/Bildning vad gäller all vår kursverksamhet.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, Stiftelsen Gesellius fond, William Thurings stiftelse, Svenska folkskolans vänner, von Frenckells stiftelse samt Stiftelsen till förmån för Finlands svenska kvinnor.

Av bidragen har en stor del betalats ut till föreningarna eller medlemmarna.

Statsunderstödet till 4H föreningarna utgjorde 146 000 euro. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag av banker, affärsföretag och olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 138 180 euro, vilket är en minskning med drygt 4 000 euro av de kommunala anslagen i jämförelse med år 2017.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året.

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1035

www.slf.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Bokföringssällskapet i Finland Ab

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 043 824 8706

www.bfs.fi

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1235

www.fs4h.fi

www.facebook.com/FinlandsSvenska4h

www.instagram.com/finlandssvenska4h